

GARCIA AVELLO

DOMSTOLENS DOM (plenum)
den 2 oktober 2003 *

I mål C-148/02,

angående en begäran enligt artikel 234 EG, från Conseil d'État (Belgien), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Carlos Garcia Avello

och

Belgiska staten,

om tolkningen av artiklarna 17 EG och 18 EG,

meddelar

DOMSTOLEN (plenum)

sammansatt av ordföranden G.C. Rodríguez Iglesias, avdelningsordförandena M. Wathelet, R. Schintgen och C.W.A. Timmermans samt domarna

* Rättegångsspråk: franska.

D.A.O. Edward, A. La Pergola, P. Jann och V. Skouris, F. Macken och N. Colneric, S. von Bahr, J.N. Cunha Rodrigues (referent) och A. Rosas,

generaladvokat: F.G. Jacobs,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören M.-F. Contet,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

- C. Garcia Avello, genom P. Kileste, avocat,

- Belgiska staten, genom A. Snoecx, i egenskap av ombud, biträdd av J. Bourtembourg, avocat,

- Danmarks regering, genom J. Bering Liisberg, i egenskap av ombud,

- Nederländernas regering, genom H.G. Sevenster, i egenskap av ombud,

- Europeiska gemenskapernas kommission, genom J.L. Iglesias Buhigues, C. O'Reilly och D. Martin, samtliga i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid förhandlingen den 11 mars 2003 av:

C. Garcia Avello, företrädd av P. Kileste, belgiska staten, företrädd av C. Molitor, avocat, Danmarks regering, företrädd av J. Molde, i egenskap av ombud, Nederländernas regering, företrädd av N.A.J. Bel, i egenskap av ombud, och kommissionen, företrädd av J.L. Iglesias Buhigues, C. O'Reilly och D. Martin,

och efter att den 22 maj 2003 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Conseil d'État har, genom beslut av den 21 december 2001 som inkom till domstolens kansli den 24 april 2002, i enlighet med artikel 234 EG ställt en fråga om tolkningen av artiklarna 17 EG och 18 EG.

2 Frågan har uppkommit i en tvist mellan Carlos Garcia Avello, i egenskap av legal ställföreträdare för sina barn, och belgiska staten angående en ansökan om ändring av barnens efternamn.

Tillämpliga bestämmelser

De gemenskapsrättsliga bestämmelserna

- 3 I artikel 12.1 EG föreskrivs följande:

”Inom detta fördrags tillämpningsområde och utan att det påverkar tillämpningen av någon särskild bestämmelse i fördraget, skall all diskriminering på grund av nationalitet vara förbjuden.”

- 4 Artikel 17 EG har följande lydelse:

”1. Ett unionsmedborgarskap införs härmed. Varje person som är medborgare i en medlemsstat skall vara unionsmedborgare. Unionsmedborgarskapet skall komplettera och inte ersätta det nationella medborgarskapet.

2. Unionsmedborgarna skall ha de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i detta fördrag.”

5 I artikel 18.1 EG föreskrivs följande:

”Varje unionsmedborgare skall ha rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, om inte annat följer av de begränsningar och villkor som föreskrivs i detta fördrag och i bestämmelserna om genomförande av fördraget.”

Den nationella lagstiftningen och nationell praxis

Belgisk internationell privaträtt

6 I artikel 3 tredje stycket i den belgiska civillagen (code civil) föreskrivs följande:

”Belgarna lyder under lagarna om personers rättsliga ställning och rättskapacitet även när de är bosatta utomlands.”

7 Det är på denna bestämmelse de belgiska domstolarna stöder sig när de tillämpar regeln att en persons rättsliga ställning och rättskapacitet styrs av dennes nationella lagstiftning.

8 Belgiska staten har anfört att belgiska myndigheter, i de fall då en belgisk medborgare samtidigt innehar ett eller flera andra medborgarskap, ger det belgiska medborgarskapet företräde framför de övriga, med stöd av den från början sedvanerättsliga regeln som kodifierats genom artikel 3 i Haagkon-

ventionen av den 12 april 1930 för lösande av konflikter mellan medborgarskapslagar (*Nationernas förbunds fördragssamling*, nr 179, s. 89, nedan kallad 1930 års Haagkonvention). Enligt denna bestämmelse kan ”den, som är medborgare i två eller flera stater, av envar av dessa stater anses som medborgare i denna stat”.

Den belgiska civillagen

- 9 Civillagens artikel 335 i kapitel V (”Verkan av släktskap”), avdelning VII (”Släktskap”) innehåller följande bestämmelse:

”1. När det endast är fastställt vem som är far till barnet eller när fastställandet av vem som är barnets far och barnets mor har skett samtidigt skall barnet bära faderns namn, förutom för det fall fadern är gift och erkänner att barnet har avlats under äktenskapet med en annan kvinna än hans maka.

...”

- 10 I artikel 2 i kapitel II (”Byte av efternamn och förnamn”) i loi relative aux noms et prénoms (lag om efternamn och förnamn) av den 15 maj 1987 föreskrivs följande:

”Den som har skäl att byta efternamn eller förnamn skall inkomma med en motiverad ansökan härom till justitieministern.

Ansökan skall inlämnas av den berörda personen eller av dennas legala ställföreträdare.”

11 Artikel 3 i samma kapitel i ovannämnda lag lyder enligt följande:

”Justitieministern äger bevilja byte av förnamn under förutsättning att de begärda förnamnen inte ger upphov till förvirring eller kan vara till skada för sökanden eller tredje man.

Kungen äger i undantagsfall bevilja byte av efternamn om han bedömer att det föreligger allvarliga skäl för ansökan och att det begärda efternamnet inte ger upphov till förvirring eller kan vara till skada för sökanden eller tredje man.”

Administrativ praxis beträffande ändring av efternamn

12 Belgiska staten har anfört att de belgiska myndigheterna i sådana situationer som den som är för handen i målet vid den nationella domstolen, i syfte att mildra de olägenheter som följer av ett dubbelt medborgarskap, erbjuder ett namnbyte så att barnen blir bärare av endast den första delen av faderns efternamn. I undantagsfall, och särskilt när anknytningen till Belgien stöds av få faktorer, kan en person ges ett efternamn vars form överensstämmer med utländsk lag. Det rör sig exempelvis om sådana fall där en familj har varit bosatt i ett främmande land där barnet har registrerats med ett dubbelt efternamn och syftet är att undvika att barnets integration skadas. På senare tid har myndigheterna intagit en mjukare hållning, bland annat när en familjs första barn är fött i Spanien och bär ett dubbelt efternamn i enlighet med spansk rätt, medan familjens andra barn har både belgiskt och spanskt medborgarskap och bär sin fars dubbla efternamn i enlighet med artikel 335.1 i civillagen. Syftet är att samma efternamn skall bäras inom familjen.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 13 Den spanska medborgaren Carlos Garcia Avello och den belgiska medborgaren Isabelle Weber är bosatta i Belgien där de gifte sig år 1986. Deras två barn, Esmeralda och Diego, som föddes år 1988 respektive år 1992, har både belgiskt och spanskt medborgarskap.
- 14 I enlighet med belgisk rätt antecknade tjänstemannen vid den behöriga belgiska myndigheten faderns efternamn i barnens födelsebevis, det vill säga Garcia Avello.
- 15 Carlos Garcia Avello och Isabelle Weber begärde genom en motiverad ansökan som tillställdes justitieministern den 7 november 1995, i egenskap av legala ställföreträdare för sina två barn, att barnens efternamn skulle ändras till Garcia Weber. De hänvisade till den sedvänja som kodifierats i spansk rätt enligt vilken ett barns efternamn skall bestå av faderns första efternamn följt av moderns första efternamn när föräldrarna är gifta.
- 16 Det framgår av handlingarna i målet att barnen registrerades med efternamnet Garcia Weber vid den konsulära avdelningen vid Spaniens ambassad i Belgien.
- 17 De belgiska myndigheterna föreslog genom skrivelse av den 30 juli 1997 att sökanden i målet vid den nationella domstolen skulle ändra barnens efternamn till Garcia i stället för att genomföra det begärda namnbytet. Sökanden i målet vid den nationella domstolen och hans maka avvisade detta förslag genom skrivelse av den 18 augusti 1997.

- 18 Justitieministern informerade Carlos Garcia Avello om avslaget på ansökan genom skrivelse av den 1 december 1997 med följande lydelse: "Regeringen anser att det saknas tillräckliga skäl för att föreslå Hans Majestät Konungen att han skall tillåta att ert efternamn ändras till Garcia Weber. Alla ansökningar om att lägga till moderns efternamn till faderns för att bilda ett barns efternamn avslås normalt med motiveringen att barn i Belgien bär faderns efternamn."
- 19 Sökanden i målet vid den nationella domstolen väckte den 29 januari 1998 talan vid Conseil d'État i egenskap av legal ställföreträdare för sina barn Esmeralda och Diego och yrkade att avslagsbeslutet skulle upphävas. Efter att ha beaktat parternas argument och konstaterat att artikel 43 EG inte är av relevans eftersom de minderåriga barn som tvisten rör uppenbarligen inte kan beröras av etableringsfriheten, beslutade Conseil d'État att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

"Skall de gemenskapsrättsliga principerna om europeiskt medborgarskap och om fri rörlighet för personer, som särskilt stadfästs i artiklarna 17 och 18 i fördraget av den 25 mars 1957 om upprättandet av Europeiska gemenskapen, tolkas så att de utgör hinder för en belgisk förvaltningsmyndighet, till vilken det inkommit en ansökan om byte av efternamn för i Belgien bosatta minderåriga barn med både belgiskt och spansk medborgarskap som endast grundar sig på att barnen skulle ha burit det efternamnet enligt spansk lag och tradition, att avslå ansökan av det skälet att sådana ansökningar 'normalt [avslås] med motiveringen att barn i Belgien bär faderns efternamn', särskilt med hänsyn till att myndighetens allmänna inställning beror på att den anser att ett godkännande av ett annat efternamn i det belgiska samhället kan ge upphov till osäkerhet angående det berörda barnets härkomst, att myndigheten i syfte att mildra nackdelarna med dubbelt medborgarskap erbjuder en sökande som befinner sig i en sådan situation att endast ta faderns första efternamn och att en ansökan om namnbyte beviljas i undantagsfall, när anknytningen till Belgien är svag eller man vill återskapa enhetligheten i namnavseende i en syskonskara?"

Tolkningsfrågan

- 20 Först och främst skall det undersökas om den situation som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, till skillnad från vad belgiska staten liksom den danska och den nederländska regeringen har hävdat, omfattas av gemenskapsrättens tillämpningsområde, och särskilt huruvida fördragets bestämmelser om unionsmedborgarskap är tillämpliga.
- 21 Enligt artikel 17 EG skall varje person som är medborgare i en medlemsstat vara unionsmedborgare (se bland annat dom av den 11 juli 2002 i mål C-224/98, D'Hoop, REG 2002, s. I-6191, punkt 27). Eftersom Carlos Garcia Avellos barn är medborgare i två medlemsstater är de också unionsmedborgare.
- 22 Såsom domstolen vid ett flertal tillfällen har påpekat (se bland annat dom av den 17 september 2002 i mål C-413/99, Baumbast och R, REG 2002, s. I-7091, punkt 82) är ställningen som unionsmedborgare avsedd att vara den grundläggande ställningen för medlemsstaternas medborgare.
- 23 Denna ställning som unionsmedborgare ger medlemsstaternas medborgare, som befinner sig i samma ställning, inom ramen för EG-fördragets materiella tillämpningsområde rätt till samma behandling i rättsligt hänseende, oberoende av nationalitet och med förbehåll för de uttryckliga undantag som föreskrivs i det avseendet (se bland annat dom av den 20 september 2001 i mål C-184/99, Grzelczyk, REG 2001, s. I-6193, punkt 31, och domen i det ovannämnda målet D'Hoop, punkt 28).
- 24 Till de situationer som omfattas av det materiella tillämpningsområdet för gemenskapsrätten hör sådana som avser utövandet av grundläggande friheter

som följer av fördraget, och särskilt utövandet av rätten att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, vilken föreskrivs i artikel 18 EG (dom av den 24 november 1998 i mål C-274/96, Bickel och Franz, REG 1998, s. I-7637, punkterna 15 och 16, och domarna i de ovannämnda målen Grzelczyk, punkt 33, och D'Hoop, punkt 29).

- 25 Såsom gemenskapsrätten är utformad för närvarande ankommer det visserligen på medlemsstaterna att utforma regler avseende personnamn. Medlemsstaterna måste dock likafullt beakta gemenskapsrätten vid utövandet av denna behörighet (se analogt dom av den 2 december 1997 i mål C-336/94, Dafeki, REG 1997, s. I-6761, punkterna 16—20), och detta särskilt vad avser fördragets bestämmelser om rätten för samtliga medborgare i unionen att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier (se bland annat dom av den 23 november 2000 i mål C-135/99, Elsen, REG 2000, s. I-10409, punkt 33).
- 26 Det unionsmedborgarskap som föreskrivs i artikel 17 EG har emellertid inte till syfte att utvidga fördragets materiella tillämpningsområde till att även avse interna förhållanden som inte har någon anknytning till gemenskapsrätten (dom av den 5 juni 1997 i de förenade målen C-64/96 och C-65/96, Uecker och Jacquet, REG 1997, s. I-3171, punkt 23).
- 27 En sådan anknytning till gemenskapsrätten föreligger dock beträffande personer, som liksom Carlos Garcia Avellos barn, är medborgare i en medlemsstat och vistas lagligt i en annan medlemsstat.
- 28 Denna slutsats påverkas inte av den omständigheten att de ifrågavarande barnen även är medborgare i den medlemsstat i vilken de har vistats sedan sin födsel, och att myndigheterna i denna stat därför anser att medlemsstaten endast skall erkänna detta medborgarskap. En medlemsstat har nämligen inte rätt att genom sin lagstiftning inskränka verkningarna av att en person har erhållit medborgar-

skap i en annan medlemsstat, genom att ställa ytterligare villkor för att detta medborgarskap skall erkännas när det gäller utövandet av de grundläggande friheter som föreskrivs i fördraget (se, för ett liknade resonemang, bland annat dom av den 7 juli 1992 i mål C-369/90, Micheletti m.fl., REG 1992, s. I-4239, punkt 10; svensk specialutgåva, volym 13, s. I-11). Artikel 3 i Haagkonventionen som Konungariket Belgien stöder sig på för att, i ett fall där flera medborgarskap föreligger varav ett är belgiskt, enbart erkänna medborgarskapet i domstolslandet innehåller för övrigt inte en skyldighet utan endast en möjlighet för avtalslutande parter att bestämma att detta medborgarskap skall gälla framför andra medborgarskap.

- 29 Under dessa omständigheter åtnjuter sökandens barn rätten enligt artikel 12 EG att inte diskrimineras på grund av nationalitet när det gäller reglerna för deras efternamn.
- 30 Följaktligen skall det undersökas huruvida artiklarna 12 EG och 17 EG utgör hinder för de belgiska förvaltningsmyndigheterna att avslå en ansökan om byte av efternamn i en sådan situation som den som är i fråga i målet vid den nationella domstolen.
- 31 Det följer av fast rättspraxis att det enligt icke-diskrimineringsprincipen krävs att lika situationer inte får behandlas olika och olika situationer inte får behandlas lika (se bland annat dom av den 17 juli 1997 i mål C-354/95, National Farmers' Union m.fl., REG 1997, s. I-4559, punkt 61). En sådan behandling kan endast vara motiverad om den är grundad på objektiva hänsyn som är oberoende av de berörda personernas nationalitet och som står i proportion till det legitima syfte som eftersträvas (se bland annat domen i det ovannämnda målet D'Hoop, punkt 36).
- 32 I förevarande fall står det klart att personer som förutom belgiskt medborgarskap även innehar medborgarskap i en annan medlemsstat i regel behandlas på samma

sätt som personer som enbart är belgiska medborgare, med motiveringen att de personer som innehar belgiskt medborgarskap i Belgien uteslutande betraktas som belgare. Spanska medborgare som även innehar belgiskt medborgarskap nekas i likhet med belgiska medborgare normalt sett att byta efternamn med motiveringen att barn i Belgien bär faderns efternamn.

33 Det framgår av punkt 12 i förevarande dom och av tolkningsfrågan att det enligt administrativ praxis i Belgien är möjligt att frångå den nyssnämnda regeln. Praxis medger dock inte att ett sådant undantag från regeln görs i ett fall som det förevarande där de berörda personerna önskar ändra på det faktum att de bär olika efternamn till följd av att två olika medlemsstaters lagstiftning har tillämpats.

34 Domstolen skall sålunda undersöka om dessa två personkategorier befinner sig i identiska situationer eller om situationerna tvärtom är olika. Om det senare visar sig vara fallet innebär icke-diskrimineringsprincipen att belgiska medborgare som i likhet med Carlos Garcia Avellos barn även är medborgare i en annan medlemsstat kan kräva en annan behandling än den som är reserverad för personer som enbart har belgiskt medborgarskap, utom om den ifrågasatta behandlingen är motiverad av objektiva hänsyn.

35 Till skillnad från personer som enbart innehar belgiskt medborgarskap har sådana belgiska medborgare som även innehar spanskt medborgarskap olika efternamn beroende på vilken av de två lagstiftningarna som tillämpas. Närmare bestämt nekas barnen i en situation som den förevarande att bära det efternamn som föreskrivs i den medlemsstats lagstiftning i enlighet med vilken deras far tilldelades sitt efternamn.

- 36 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 56 i förslaget till avgörande står det klart att en sådan situation med olika efternamn kan ge upphov till avsevärda problem både yrkesmässigt och privat. Problemen kan bland annat bero på att en medlemsstat där personerna i fråga är medborgare inte tillerkänner handlingar rättsverkan om de har upprättats med användande av ett efternamn som är erkänt i en annan medlemsstat där personerna i fråga också är medborgare. Såsom det har konstaterats i punkt 33 i förevarande dom medför den lösning som förvaltningsmyndigheterna erbjuder och som består i att ge barnen möjlighet att bära faderns första efternamn ingen förbättring av den situation med olika efternamn som de berörda personerna önskar komma till rätta med.
- 37 Under dessa omständigheter kan sådana belgiska medborgare som bär olika efternamn på grund av olika lagar som de har anknytning till genom sina medborgarskap åberopa svårigheter som är utmärkande för deras situation och som gör att de skiljer sig från personer som enbart har belgiskt medborgarskap, vilka endast har ett efternamn.
- 38 De belgiska förvaltningsmyndigheterna anser dock, såsom framgår av punkt 33 i förevarande dom, att det inte föreligger några sådana "allvarliga skäl" som avses i artikel 3 andra stycket i den ovannämnda lagen av den 15 maj 1987 för en ansökan om byte av efternamn som inlämnats av belgiska medborgare som befinner sig i en likadan situation som barnen till sökanden i målet vid den nationella domstolen och som syftar till att undvika att efternamnen skiljer sig åt inom familjen, med den enda motiveringen att barn som är belgiska medborgare i Belgien bär faderns efternamn i enlighet med belgisk lag.
- 39 Domstolen skall undersöka om den ifrågasatta praxisen kan vara motiverad av de skäl som belgiska staten liksom den danska och den nederländska regeringen har åberopat i andra hand.

40 Belgiska staten har betonat att principen att efternamn är oföränderliga är en princip som utgjorde grunden för uppbyggandet av samhällsordningen och som fortfarande utgör en grundläggande del av denna, att kungen endast kan bevilja en ändring av efternamn under mycket exceptionella förutsättningar och att några sådana inte föreligger i målet vid den nationella domstolen. Belgiska staten har liksom den nederländska regeringen gjort gällande att när det gäller de rättigheter som tillkommer sökandens barn är skadan begränsad, eftersom dessa i vilket fall som helst kan göra gällande sitt spanska medborgarskap och sitt efternamn bildat enligt spansk rätt i alla andra medlemsstater än Belgien. Myndigheternas ifrågasatta praxis gör det möjligt att undvika risk för förvirring vad beträffar de berörda personernas identitet och släktskap. Den danska regeringen anser att, eftersom denna praxis innebär att samma regler tillämpas på de belgiska medborgare som samtidigt är medborgare i en annan medlemsstat som på de personer som enbart innehar belgiskt medborgarskap, denna praxis gynnar integreringen av de förstnämnda personerna i Belgien och sålunda bidrar till att syftet med icke-diskrimineringsprincipen uppnås.

41 Inte något av dessa skäl kan motivera den ifrågasatta praxisen.

42 När det gäller principen att efternamn är oföränderliga, sedd som ett instrument för att undvika risk för förvirring beträffande berörda personers identitet eller släktskap, konstaterar domstolen att även om denna princip utan tvekan gör det lättare att identifiera en person eller förstå dennes släktförhållanden är principen dock inte så outhärlig att den inte kan få ge vika för en praxis att låta barn som är medborgare i två medlemsstater bära ett efternamn som innehåller andra beståndsdelar än vad som föreskrivs i den ena av de två medlemsstaterna och som för övrigt figurerar i ett officiellt register i den andra av de två medlemsstaterna. Det står dessutom klart, bland annat på grund av de omfattande migrationsflödena inom unionen, att flera olika nationella system för att skapa efternamn samexisterar inom en och samma medlemsstat, vilket innebär att det inte nödvändigtvis går att fastställa släktskap i samhällslivet i en medlemsstat endast med hjälp av ett enda system som är tillämpligt på medborgarna i denna stat.

Härtill kommer att ett system som gör det möjligt att föra vidare delar av båda föräldrarnas efternamn i stället för att skapa förvirring beträffande barnens släktskapsförhållanden tvärtom kan bidra till att göra släktbandet till båda föräldrarna tydligare igenkännbart.

- 43 När det gäller integrationssyftet med den ifrågasatta praxisen räcker det med att erinra om att mot bakgrund av samexistensen i medlemsstaterna av olika system för tilldelning av efternamn som är tillämpliga på personer bosatta i landet är en sådan praxis som den ifrågavarande varken nödvändig eller lämplig för att gynna integreringen av andra medlemsstaters medborgare i Belgien.
- 44 Den omständigheten att det, vilket framgår av punkt 12 i förevarande dom och av tolkningsfrågan, enligt den ifrågasatta praxisen är möjligt att frångå tillämpningen av de belgiska reglerna beträffande överförande av efternamn i situationer som liknar den i vilken sökandens barn befinner sig gör det ännu tydligare att de belgiska myndigheternas avslag på sådana ansökningar som den förevarande är opropotionella.
- 45 Med hänsyn till det ovan anförda skall tolkningsfrågan besvaras så att artiklarna 12 EG och 17 EG skall tolkas så, att de utgör hinder för en medlemsstats förvaltningsmyndigheter att, under sådana omständigheter som föreligger i målet vid den nationella domstolen, avslå en ansökan om byte av efternamn för minderåriga barn som är bosatta i denna stat och som är medborgare både i denna stat och i en annan medlemsstat, när ansökan syftar till att ge barnen rätt att bära det namn som de skulle ha givits enligt lagstiftningen och traditionen i den andra medlemsstaten.

Rättegångskostnader

- 46 De kostnader som har förorsakats av den danska och den nederländska regeringen och kommissionen, vilka har inkommit till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (plenum)

— angående den fråga som genom beslut av den 21 december 2001 har ställts av Conseil d'État — följande dom:

Artiklarna 12 EG och 17 EG skall tolkas så, att de utgör hinder för en medlemsstats förvaltningsmyndigheter att, under sådana omständigheter som

föreligger i målet vid den nationella domstolen, avslå en ansökan om byte av efternamn för minderåriga barn som är bosatta i denna stat och som är medborgare både i denna stat och i en annan medlemsstat, när ansökan syftar till att ge barnen rätt att bära det namn som de skulle ha givits enligt lagstiftningen och traditionen i den andra medlemsstaten.

Rodríguez Iglesias	Wathelet	Schintgen
Timmermans	Edward	La Pergola
Jann	Skouris	Macken
Colneric		von Bahr
Cunha Rodrigues		Rosas

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 2 oktober 2003.

R. Grass

Justitiesekreterare

G.C. Rodríguez Iglesias

Ordförande